

Frågor om Psykiatrisk juridik

(Svaren bearbetade av Claes Hollstedt)

1. Varför är inte anmälan gällande indragning av körkort så viktigt ?

Anmälan är enligt min åsikt mycket viktig, för att söka förhindra att förare som av kroppsliga eller psykiatriska skäl är olämpliga uppträder i trafiken. Anmälningsplikten, som bara gäller läkare, finns i körkortslagen och i yrkestrafiklagen; där skrivs kort och gott att den som av medicinska skäl är olämplig ska anmäla till Transportstyrelsen. Läkare underlåter detta i stor utsträckning, av lättja, okunskap och ofta för att man anser det strida mot läkaretiken.

2. Kan en läkare skriva en LPT när en somatiskt sjuk patient vägrar vård ?

Lagmotiven, dvs regeringens proposition (förslag) till riksdagen när LPT/ LRV kom till, är tydliga: Om en organisk hjärnsjukdom (medicinsk, endokrinologisk, kirurgisk, neurologisk) orsakar uttalad beteendestörning så kan den utgöra allvarlig psykisk störning. Då kan LPT vara tillämplig, och patienten tas in på psykiatrisk klinik med *placering* på en somatisk enhet. Där kan medicinska åtgärder få sättas in mot patientens vilja för att behandla hjärnskadorna.

På motsvarande sätt kan en patient med allvarlig psykisk störning (ex. psykos, djup depression) få tvångsvis behandling av en på kort sikt livshotande kroppssjukdom, om det är vanföreställningar som hindrar patienten att frivilligt acceptera nödvändig behandling, T. Ex. kan centrala bröstsmärtor tros bero på strålar från mars, eller tecken på brustet magsår bero på rättmätigt straff för att man för 12 år sedan gick mot röd gubbe.

3. Vad krävs för att skriva in sig anonymt om man vill det ?

Det går inte. Det enda undantaget är vid önskan om HIV- testning. Då kan man få vara anonym (SFS 2008:363). Om provet visar sig vara positivt (smitta föreligger) upphör rätten till anonymitet.

4. Vem är skyldig att vid förfrågan lämna ut information om en person har frihetsberövats ? Är det den som svarar i telefonen eller är det chefen ?

Verksamhetschefen skall fatta beslut om den rutinen på kliniken/vårdcentralen. Man kan besluta att det är överläkare, eller enhetschef, eller ansvarig sjuksköterska – bara man bestämmer sig. Det gäller ju kort sagt ett beslut om att bryta sekretess. Om den som svarar i telefon inte har detta uppdrag, så är svaret helt enkelt: "Jag har inte befogenhet att svara

på din fråga, men jag ska genast kontakta en person i vår organisation som har det uppdraget. Kan jag få ringa tillbaka om en liten stund ”?

5. Har patienten rätt att byta till en psykiater som arbetar i en annan kommun ?

Inom ett och samma landsting, t ex i Stockholms län, får man oftast själv välja var man vill gå (valfrihet). Vid behov av sk second opinion kan man också träffa läkare i annat landsting om det är ändamålsenligt.

6. Om öppenvården vill veta något om en patient i slutenvården, får man informera öppenvården då ? Om t.ex. patientens kontaktperson ringer eller ansvarig läkare i öppenvården ?

Inom en klinik finns inga sekretessgränser.

7. Kan du utveckla ytterligare vad som gäller beträffande sekretess vid Lagen om psykiatrisk vård ? hur mycket får och bör jag som sjukvårdspersonal berätta ?

Se fråga 4. Sedan finns det en massa undantag från sekretess, anmälningsplikter och uppgiftsskyldigheter t.ex., men det är alltså den som har uppdraget att ta ställning som ska sköta detta, några undantag finns från denna princip, t. Ex. angående barn som far illa och om man själv som personal utsätts för brott av en patient.

8. När en person vårdas enligt LPT så är detta ej sekretessbelagd information. Gäller detsamma för en person som vårdas enligt § 25 (permission från LPT) på en annan enhet ?

Offentlighets- och sekretesslagen 25 kap 10 §:

Sekretesslagen gäller inte ”beslut i ärende enligt LPT/LRV, om beslutet avser frihetsberövande åtgärd” Detta är t.ex. omhändertagandebeslut, kvarhållningsbeslut, intagningsbeslut, avslag på begäran om utskrivning och återintagning från öppen psykiatrisk tvångsvård.